

ערב טוב,

ערב טוב לחברי ועדת האות, למשפחת גרינצוויג, למקבלי האות - חברות וחברים יקרים.

קשה היה במהלך אירועי הקיץ האחרון שלא להיזכר באמיל גרינצוויג ז"ל, ובאווירה הציבורית של הימים ההם, ימי הרצח. בין ההשתקה להסתה הוכיחה החברה בישראל כמה קשה לה לשמוע ביקורת בעת מלחמה. כמה קשה עד בלתי אפשרי להשמיע עמדות, להביא עובדות, ולהתייחס לאירועים מנקודת מבט שהיא אחרת מזו השלטת על ידי המיינסטרים היהודי. את האווירה הזו יש מי שמטפח, גם בעתות רגיעה: חקיקה אנטי-דמוקרטית, מתקפה על ארגוני זכויות האדם, והשתלחות עד כדי הסתה נגד אוכלוסיות המיעוט בישראל: פלסטינים אזרחי ישראל, פלסטינים בשטחים, פליטים ומבקשי מקלט – היו לדרך יעילה לזכות בהון פוליטי וכותרות. זו המציאות בה אנו חיים, פועלים ומתעקשים להגן על זכויות האדם.

את אות זכויות האדם ע"ש אמיל גרינצוויג ז"ל מעניקה האגודה לזכויות האזרח מאז שנת 1981. לפני שלוש שנים ציינו 30 שנים להענקת האות. לכבוד אותו אירוע הפקנו באגודה ספרון הסוקר את מקבלי האות לאורך שלושים השנים. הספרון מחולק כן הערב ואתם מוזמנים לקחת לכם עותק. הוא מספר לא רק את סיפורו של האות, אלא גם את סיפורן של זכויות האדם בישראל, סיפורם של הנשים והאנשים שהם חלק מהמרקם של מי שמוכנים להגן ולקדם, להיאבק - גם אם מאבק זה גובה מהם מחירים, למען זכויות האדם והערכים עליהם הן מושתתות.

בשנת 1988 הוענק האות לתא כתבי השטחים. הנה מה שכתבו חברי ועדת האות דאז, פרופ' רות גביזון, השופט שמעון אגרנט ז"ל והשופט חיים כהן ז"ל:
"במוקד הנושא הסגולי של זכויות האדם בישראל ב-1988 עומדות זכויות האדם בשטחים המוחזקים. הכתבים ביצעו את עבודתם מתוך הסתכנות אישית לא מעטה, ומתוך מחויבות עמוקה לחובתם המקצועית והאזרחית לספק את זכותו – ולסייע במילוי חובתו – של הציבור לדעת מה נעשה עבורו ובשמו במקומות הרחוקים מטווח עין. פעולת הכתבים ראויה לציון מיוחד מפני שדיווח מן השטחים בעת כזאת אינו דבר קל לישראלי, יהיו מה שיהיו השקפותיו הפוליטיות."

בספרון שהפקנו התמונה המלווה את העמוד המוקדש ל-1988 היא תמונה שצילמה חברתי ענת סרגוסטי - ובה נראית מכונית צבאית קטנה, רנו 4 בכביש מצד שמאל צמיגים בוערים, עשן אופף את התמונה, ומעל המכונית שלט: Welcome to Gaza.

רצועת עזה, גם היום בעידן אוטוסטרדת המידע והרשתות החברתיות, עדיין רחוקה מעין הציבור בישראל. אותה תוכנית התנתקות היתה לתמה הרבה יותר מקיפה מרק פיני הישבים היהודים ברצועה ופינוי כוחות הצבא. הציבור בישראל מתקשה, מסרב לשמוע על החיים שם - בעת רגיעה ועת מלחמה בפרט. הריחוק הזה אינו מקרי, הוא אינו רק תוצר של הרצון להסית את המבט מתמונות קשות, עובדות ונתונים. הוא תוצר גם של מדיניות. מקבלי האות הערב: ארגון גישה וחברתי שרי בשי פועלים על מנת להביא את העובדות, הסיפורים והנתונים. ובעיקר על מנת להתעקש כי חרף המדיניות הזו - זכויות

האדם של תושבי עזה ישמרו. זכותם לנוע, ללמוד, להינשא, להשתתף בתחרויות ספורט, לייצא סחורה חקלאית - מעשים בסיסיים שאנחנו כאן נוטים לקבל כמובן מאליו.

בעת מלחמה - ובמהלך השנים מאז תוכנית ההתנתקות ידעה הרצועה כבר שלוש כאלו: עופרת יצוקה, עמוד ענן וצוק איתן - עצם הזכות לחיים ושלמות הגוף נמצאות בסכנה ובקיץ האחרון הופרו פעם אחר פעם: אלפי פעמים: בין אם בהרוגים ובין אם פצועים.

אל מול מציאות בלתי נתפסת זו, ועם לא מעט חזון, יכולות מקצועיות בלתי רגילות ונחישות עומדים אנשי ונשות גישה. הפעולה שלכם, מהווה עבורי ועבורנו - קהילת זכויות האדם, השראה.

בסיומו של שבוע זכויות האדם לשנת 2014, אני מבקשת לאחל לנו שנצליח. נצליח לשנות את המגמה, נשפיע – על המדיניות, על מקבלי ומקבלות ההחלטות, נמצא שותפות ושותפים חדשים וותיקים לדרך. נפעל למען ניסוחה של שפה משותפת, המחברת בין ערכים ועולמות הצדקה על מנת לחזק את התמיכה בזכויות האדם. הדרך לפנינו עוד ארוכה, ולא קלה – אך היא מחייבת. בזכות ארגונים ואנשים כמו מקבלי האות לדורותיהם, כולל הערב, אנו זוכרים את הדרך שכבר עברנו, את הכוחות הנדרשים ואת המחויבות להמשיך.